

Erasmus Roterodamus Andreae Cnophae

Vēstule Andreasam Knopkenam

1520. gada 31. decembrī

Erasmus Roterodamus Andreae Cnophae
Sacerdoti
An. 1520.

Ep. 1177

Erasmus Roterodamus Andreae Cnophae
Sacerdoti Optimo S. D.

Ex tribus epistolis, quas ais te mihi scripsisse, duas duntaxat accepi.

Primum nemo dabatur, per quem responderem.

Tandem Coloniae offerebat se nescio quis, is cum semel atque iterum me frustra convenisset, non reversus est, desperans opinor, nec tamen id accidit mea culpa, sed nec ocii dabatur tantum, nec solitudinis.

Atque ut ingenue dicam, quoniam nihil videbam in tuis literis, quod magnopere flagitaret responsum, non eram rescripturus, nisi tu tot obtestationibus, tot obsecrationibus mecum ageres.

Mentem istam tam piam, tamque avidum Christianae doctrinae studium, vehementer exosculor. Nam utrunque testatur epistola tua.

Quae quidem res hoc plus laudis meretur in te, quod haec facis inter eos, qui, ut scribis, magis agunt negotium ventris quam mentis, ad haec vicinus Rutenis, quos intonsos, et impexos appellas, ob morum, opinor, cultusque barbariem,

ut enim recte dictum est, eum egregie probum esse oportet, qui Athenis probus esset,

Erasmus Roterodamietis: Vēstule
Andreasam Knopkenam
1520. g.
No latīņu valodas tulkojis Dainis Zeps

Erasmus Roterodamietis Andreasam
Knopkenam *Sacerdoti Optimo* sveicienus
sūtot

No trim vēstulēm, kuras tu saki esam man rakstījis, līdz šim divas saņēmis esmu. Vispirms jau neviens negadījās, caur ko lai es atbildētu.

Visbeidzot Ķelnē, ej nu zin, kāds piedāvājās, kurš, velti sazinājies ar mani vienreiz un vēl, vairs neparādījās, domājams, zaudējis cerību, nedz tomēr tas notika manas vainas pēc, bet tomēr nedz mitējos, nedz zaudēju cerību.

Pie tam vēl, godīgi runājot, tādēļ ka neredzēju tavā vēstulē, kas tik ļoti prasītu pēc atbildēšanas, es arī nerakstīju, ja vien tu tik neatlaidīgi un nepieķāpīgi no manis to nebūtu lūdzies.

Tik dievbijīgu prātu un dedzīgu kristīgās mācības garu dedzīgi no visas sirds samīļoju. Jo gan vienu, gan otru tava vēstule apliecina.

Taču pie tevis šis fakts par tik vairāk slavas pelnījusi, ka to dari starp tādiem, kā tu raksti, kas vairāk darbojas vēdera nekā prāta dēļ, kas tā līdzinās ruteniešiem, kurus tu neskūtus un sapinkājušos raksturo, kā šķiet man, dēļ viņu barbariskā dzīves veida, Kā ir patiesi teikts, tam jābūt izcili godīgam, kas izrādītos godīgs priekš atēniešiem,

ita qui vicinus haereticis, non deflectit a fide Catholica, qui permixtus barbaris, gulae ventrisque mancipiis, totus vivit honestis studiis, nec ullo malorum contagio corrumpitur, is insigniter bonus sit oportet.

Porro si ex me quaeras consilium, nihil audies, nisi ut quod facis strennue pergas.

Nam ipsissimam viam mihi videris ingressus, qua perveniatur ad veram felicitatem, neque enim dubito, quin huc quoque pro virili contendas, ut quos possis ad tuos mores ad ducas.

Atque adeo demiror, cum multi sint ubique pastores, neminem exoriri, qui clementissimi pastoris exemplum imitetur, quem non piguit ob unam ovem erraticam, tantum malorum perpeti.

Decimas qui petant, video permultos, qui sitiant animarum salutem prope nullos.

Hic monachorum plena sunt omnia, ubi nihil est discriminis, et messis ampla. Quin Rutenos magis adeunt, eosque sua doctrina, sua que sanctimonia, revocant ad caulas ecclesiae?

Hic fulciunt ecclesiam, cui magis oneri sunt, quam usui.

At ubi res poscit ingenue germaneque Christianum, qui pro lucro Christi, subeat capitis periculum, ibi nusquam apparent, ita dum suis quisque commodis studemus, negligitur populus Christi.

Ac proh dolor, nostri mores partim in causa sunt, quo minus multi se conferant ad factionem nostram.

Legunt Evangelicam et Apostolicam doctrinam, et vident ab hac vitam nostram longe lateque discrepare, non iam loquor de vulgo, quod tale fere est, quales sunt ii, qui praesunt, sed de proceribus ecclesiae, de sacerdotibus ac monachis.

Bona pars servimus quaestui, aut ventri, aut gloriae, aut tyrannidi.

Fidei nomen praetextus tantum est

Tāds, kurš iejaukts starp barbariem kas rīkles un vēdera verdzībā, līdzās herētiķiem nenoslēcas no katoliskās ticības, bet viss dzīvo godīgiem pūliņiem, nedz no kāda ļauno saindējuma sabojājas, tam izcili krietnam pienāktos būt.

Tad nu padomu no manis ja gribi, neko nedzirdēsi kā vien to, ko tu dari, springtim lai turpini.

Jo to vislabāko ceļu man šķietam esi iesācis, pa kuru nonākt pie īstas veiksmes, nedz jāšaubās, ka tu, cik iespēj, cīnīsies, lai, cik kurus tu spēsi, līdz tavai pamācībai tu aizvestu.

Un patiesi jāpabrīnās, kad tik daudzi visur ganu esot, nevienam nerodoties, kas visžēlīgākā gana paraugu atdarinātu, kurš nešaubījās vienas nokļūdušas avītes dēļ tik daudz ļaunā izciest.

Redzu jo daudzus, kas lūdz desmito tiesu, bet, kas alkst pēc dvēseļu glābšanas, tik tuvu nevienam.

Lūk, kur mūku pa pilnam, kur nekas nedraud, un galdī pilni.

Tad jau labāk būtu gājuši pie ruteniešiem, un tos ar savu mācību un svētumiem atsauktu pie baznīcas steliņa.

Vai tā viņi balsta baznīcu, kurai vairāk ir par nastu kā noderīgums?

Un kad nu lieta prasītu pēc patiesa un īsta kristieša, kas Kristus dēļ ietu nāves briesmās, nekur to neatradīsi, jo kamēr sevis labumam nopūlēsimies, Kristus draudze ir pamesta nevērībā.

Un, ak vai, mūsu pašu paradumi visbiežāk ir iemesls tam, ka aizvien mazāk mūsu noņemnei pieslienas.

Ļaudis lasa evaņģēlisko un apustulisko vēsti un redz mūsu dzīves tālu un plati no tā atšķiramies, nerunājot par vienkāršo tautu, kas ir gandrīz tāda pati kā tie, kas tai priekšā, bet jau kā baznīcas vadītāji, kā priesteri un arī mūki.

Krietna daļa kalpojam peļņai, vai vēderam, vai slavai, vai varai.

Ticības pieminēšana tikai attaisnojums.

Hoc illos alienat, quos oportebat, mansuetudine, tolerantia, et officiis allicere, sed tamen bona quaedam spes habet animum meum, posteaquam vi-deo et isthic esse, qui sic flagerent amore doctrinae Evangelicae.

Paraphrases absolvimus omnes in epistolas, praeter eam, quae fertur ad Hebraeos.

Addimus Paraphrasim in epistolas Petri duas, Iudae unam, et Iacobi unam. Brevi daturi quod superest, epistolarum Apostolicarum: sic enim visum est amicis eruditis.

Non displicuit carmen tuum, quo mihi bene precaris: atque ego tibi vicissim absque carmine, sed syncerissimo pectore precor immortalitatem. Bene vale vir optime, meque tuis precibus Christo commenda.

Lovanii prid. Calend. Ian. ANNO M. D. XX. Louvain, 31 December 1520

1. Desiderius Erasmus. Epistolae ad diversos. Basileae apud Io. Frobenium An., 1521. 556.

Tas atsvešina tos, kurus vajadzēja pievilināt ar toleranci, lēnprātību un pienākumiem, bet tomēr kāda laba cerība manā sirdī pēc tam, kad redzu arī tavā pusē esam tādus, kas tā deg evaņģeliskās mācības mīlestībā.

Esam izdevuši visu vēstuļu aprakstus, izņemto kas uz vēstuli ebrejiem attiecas. Esam pievienojuši aprakstus divās Pētera vēstulēs, vienu jūdiem, vienu Jēkabam. Drīzumā nodarbosimies ar to, kas atlicis no apustuliskajām vēstulēm: jo tā šķitīs maniem izglītotajiem draugiem.

Ļoti patīkams bija tavs motīvs, kā par mani lūdzi, un arī es tev atpakaļ ne kā dziesmā bet visdedzīgākā sirds lūgšanā lūdzu par tavu nemirstību.

Lai labi tev klājas, krietno vīr, mani arī ar savām lūgšanām Kristum novēli.

Luvjenā, 31. decembris 1520.

Avoti

Desiderius Erasmus, Dažādiem adresātiem vēstules. Basileae apud Io. Frobenium An., 1521. 556.